

Registr smluv – sankční následky neuveřejnění smlouvy v registru smluv

Od 1. července 2017 vstupují v účinnost ustanovení zákona č. 340/2015 Sb., o registru smluv, týkající se následků (ne)uveřejnění smluv a sankcí s tím spojených. Uveřejněním smluv v registru zákon podmiňuje jejich účinnost a nedodržení této povinnosti sankcionuje až zrušením smlouvy od počátku.

Sankční následky neuveřejnění smlouvy

Od 1. července 2017 vstupují v účinnost ustanovení zákona o registru smluv z roku 2015 (č. 340/2015 Sb.), která upravují následky (ne)uveřejnění smluv. Jedná se o neúčinnost smlouvy před jejím uveřejněním a zrušení smlouvy od počátku v případě jejího neuveřejnění do 3 měsíců od podpisu.

Dle zákona o registru smluv vzniká již od 1. července 2016 smluvním stranám povinnost uveřejnit jimi uzavírané smlouvy v registru smluv v případě, že alespoň jedna z nich je veřejnoprávní subjekt, zejména stát, či určitý soukromoprávní nebo smíšený subjekt (např. státní nebo národní podnik, příspěvková organizace, zdravotní pojišťovna, právnická osoba s většinovou účastí státu nebo územního samosprávného celku). Již od 1. července 2016 také platí pravidlo o tom, že smlouvy, které jsou předmětem uveřejnění dle zákona o registru smluv, vyžadují písemnou formu.

K výše uvedenému přistoupí od poloviny roku 2017 odkladný a sankční režim. Smlouva, na niž se vztahuje povinnost uveřejnění prostřednictvím registru smluv a jež bude uzavřena od 1. července 2017 (včetně), nabude účinnosti nejdříve dnem jejího uveřejnění v registru smluv. Na uveřejnění smlouvy mají strany 30 dní od jejího uzavření.

To znamená, že smluvní strany budou muset v řadě případů prokazovat, že k uveřejnění došlo a že smlouva nabyla účinnosti. Bude tomu tak například v řízení u katastrálního úřadu o vkladu práva k nemovitosti, kdy k uveřejnění bude muset dojít před podáním návrhu na vklad.

Zákon dále stanovuje, že nebyla-li smlouva uveřejněna prostřednictvím registru smluv ani do 3 měsíců ode dne, kdy byla uzavřena, platí, že je zrušena od počátku. V tomto ohledu je stranám poskytnuta možnost nápravy nesprávného uveřejnění, ovšem pouze v konkrétních zákonem vymezených případech vztahujících se k ochraně obchodního tajemství.

Povinnost smlouvu uveřejnit dopadá na všechny strany smlouvy a její uveřejnění tedy může zajistit kterákoli z nich. Smluvní strany se mohou dohodnout, že uveřejnění zajistí jedna

Klíčové body

- Uveřejněním smlouvy v registru zákon podmiňuje její účinnost.
- Neuveřejnění smlouvy v registru má za následek její zrušení od počátku.
- Povinnost uveřejnění se vztahuje i na dohody, kterými se doplňuje, mění, nahrazuje nebo ruší smlouva, jež byla uzavřena přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a jež podléhá uveřejnění.
- Smlouvy podléhající povinnosti uveřejnění musejí být uzavřeny písemně.

z nich. Pokud však závazek zajistit uveřejnění smlouvy bude obsažen ve smlouvě samotné a ta bude zrušena od počátku v důsledku neuveřejnění, je otázkou, zda tento závazek bude oddělitelný od ostatních částí smlouvy nebo bude také zrušen. Pokud by

i tento závazek byl společně se smlouvou zrušen od počátku, nebude možné žádat od povinné strany náhradu škody na základě porušení smluvní povinnosti. Otázkou také zůstává, zda bude náhradu škody možné žádat z jiného důvodu než je porušení smluvní povinnosti. Důsledky zrušení smlouvy od počátku se přitom budou lišit s ohledem na to, jakým právním řádem se vztah mezi stranami řídí.

Je třeba upozornit, že výše uvedené se netýká pouze smluv uzavřených po 1. červenci 2017, nýbrž též i dohod, kterými se doplňuje, mění, nahrazuje nebo ruší smlouva, jež byla uzavřena přede dnem nabytí účinnosti zákona o registru smluv (vztahuje-li se na ni povinnost uveřejnění prostřednictvím registru smluv).

V takovém případě zákon stanovuje povinnost uveřejnit danou dohodu i "starou" smlouvu, ke které se dohoda váže. V případě, že by k uveřejnění takové dohody spolu se smlouvou v registru smluv nedošlo, sankce neúčinnosti a potažmo zrušení dopadnou s největší pravděpodobností pouze na nový dodatek, nikoli na původní smlouvu. Tento bod však zůstává otevřený interpretaci ze strany českých soudů.

Závěrem je třeba uvést, že se opakovaně objevují snahy zákon o registru smluv novelizovat, zejména zúžit okruh subjektů povinných smlouvy uveřejňovat a rozšířit okruh výjimek ze smluv, které podléhají uveřejnění.

Poslední jak parlamentní, tak senátní návrh novely neuspěl a předmětná

ustanovení zákona o registru smluv týkající se následků (ne)uveřejnění smluv s největší pravděpodobností nabudou účinnosti v aktuálním znění. V této chvíli se na půdě poslanecké sněmovny připravuje další novela, jež by se opět měla týkat zejména výjimek z okruhu povinných subjektů. Její případné schválení do 1. července 2017 však není pravděpodobné.



Autoři



Miloš Felgr
Partner

T: +420 222 555 222
E: milos.felgr
@cliffordchance.com



Tomáš Richter
Of Counsel

T: +420 222 555 222
E: tomas.richter
@cliffordchance.com



Vladimír Rýlich
Seniorní advokát

T: +420 222 555 222
E: vladimir.rylich
@cliffordchance.com

Účelem tohoto shrnutí není pokrýt všechny významné otázky ani všechny jednotlivé aspekty oblastí, kterým se věnuje. Rovněž není jeho účelem poskytovat právní ani jiné poradenství.

www.cliffordchance.com

Clifford Chance, Jungmannova Plaz, Jungmannova 24, 110 00
Praha 1, Česká republika

© Clifford Chance 2017

Abu Dhabi • Amsterdam • Bangkok • Barcelona • Beijing • Brussels • Bucharest • Casablanca • Dubai • Düsseldorf • Frankfurt • Hong Kong • Istanbul • Jakarta* • London • Luxembourg • Madrid • Milan • Moscow • Munich • New York • Paris • Perth • Prague • Rome • São Paulo • Seoul • Shanghai • Singapore • Sydney • Tokyo • Warsaw • Washington, D.C.

*Linda Widyati & Partners in association with Clifford Chance.

Clifford Chance has a best friends relationship with Redcliffe Partners in Ukraine.

Clifford Chance has a co-operation agreement with Abuhimed Alsheikh Alhagbani Law Firm in Riyadh.